

Dotazník hodnotiteľa

Hodnotenie navrhovaného modelu celoživotného kontinuálneho vzdelávania
v oblasti pamiatkovej starostlivosti

Projekt: Medzinárodná spolupráca pre odborné vzdelávanie v ochrane pamiatok
(International Cooperation for Professional Training in Heritage Conservation)

**Hodnotiteľ: Dr. Renate Breuss, historička umenia, pedagogička, výskumníčka v oblasti stavebných
remesiel, adresa: 6830 Rankweil, Vorarlberg, Rakúsko**

Celkové hodnotenie navrhovaného modulového systému

Otázka č. 1:

Zodpovedá navrhovaný systém súčasným potrebám a možnostiam, resp. podmienkam a je
vhodným nástrojom pre ďalšie vzdelávanie v oblasti pamiatkovej starostlivosti?

Áno

Skôr áno

Neviem

Skôr nie

Nie

Komentár /odporúčanie hodnotiteľa:

Navrhovaný systém vychádza z potrieb a podmienok troch zúčastnených susediacich štátov, ktoré si navzájom zdieľajú rôzne kompetencie a skúsenosti.

Vykonalé prieskumy medzi potenciálnymi poskytovateľmi poukazujú na nedostatočnú odbornú prípravu vo všetkých troch krajinách. Odporúčam doplniť a skompletizovať kvantitatívne výsledky s kvalitatívnou spätnou väzbou, ktorá bola získaná a zdokumentovaná počas zrealizovaných seminárov, workshopov a podujatí (ako napr. starostlivosť a ochrana pamiatok v Mauerbachu). Rada by som spomenula, že program má potenciál zviditeľniť a upriamiť pozornosť aj na nehmotné kultúrne dedičstvo; že hmotné kultúrne hodnoty (*assets*) nemožno vidieť izolované od tradičných remesiel, ktorým vďaka za svoj vznik a zachovanie. Je zrejmé, že remeselné zručnosti sú v stavebnom dedičstve ohrozené.

Je potrebné zvýšiť povedomie o otázkach udržateľnosti stavebného dedičstva, napr. v blokoch, ktoré sa venujú vlastnostiam materiálov a fasád.

Ďalej by som odporučila lepšie špecifikovať cieľové skupiny, v krátkosti popísať, čo sa myslí pod vlastními (súkromnými alebo inštitucionálnymi), remeselníkmi (profesie/zručnosti), pracovníkmi pamiatkových úradov a samospráv. Všetci poznáme tradičné profesie v kultúrnom dedičstve, ale mnohí z nás nepoznajú novovznikajúce profesie a zručnosti, ktoré sú dnes potrebné a požadované v oblasti kultúrneho dedičstva. Sú to napríklad správcovia webových stránok, manažéri dát, špecialisti na komunitnú spoluprácu, na vzdelávanie, odborníci na 3D reštaurovanie a tak ďalej.

Tieto profesie a zručnosti by mohli vyhovovať mladším pracovníkom pamiatkových úradov.

Chýbajú mi anotácie, v ktorých by mohli byť napísané všetky odporúčania a poznámky.

(Poznámka prekladateľa: Anotácie sú súčasťou Learning Outcomes, ktoré boli hodnotiteľovi následne poskytnuté).

Otázka č. 2:

Je navrhnutý systém zostavený prehľadne a zrozumiteľne?

Áno

Skôr áno

Neviem

Skôr nie

Nie

Komentár /odporúčanie hodnotiteľa:

Program, ktorý prepája rôzne sektory, je v skutočnosti predurčený na to, aby vytvoril most medzi vlastními, remeselníkmi a akademickou obcou. Prepája poznatky a ľudí kolegiálnym prístupom. V tomto kontexte by som venovala viac priestoru formátom workshopov a skupinovej práci s prepojením na úvodné prednášky.

Na to, aby ste oslovili ľudí, ktorí nehovoria po anglicky, by ste mali ponúkať viac kurzov v rodnom jazyku daného regiónu, alebo organizovať tieto aktivity bilingválne (nemecko-anglicky).

Je potrebné opakovane overovať terminológiu, aby sa predišlo zbytočným nedorozumeniam v danej oblasti.

Modul "Súkromný vlastník", ktorý je v návrhu očíslovaný ako M1 je mätúci - nie je totižto súčasťou základných modulov (M1-M8). Číslovanie by malo ísť postupne, napr. M11.

(Pozn. prekladateľa: teda nezačínať číslovanie znovu od jednotky, aj keď chápeme zámer tvorcov zdôrazniť, že tento modul je akoby mimo tej skupiny modulov, ktoré sú vhodné pre každého pokročilého frekventanta z ktorejkoľvek cieľovej skupiny, tento jediný modul je vyložene pre začiatočníkov - táto úroveň sa predpokladá najmä u "drobných súkromných vlastníkov").

Otázka č. 3:

Umožňuje navrhovaný systém rozvíjať a uspokojovať odborne orientované ďalšie vzdelávanie pre vybrané cieľové skupiny?

Áno

Skôr áno

Neviem

Skôr nie

Nie

Komentár /odporúčanie hodnotiteľa:

Na Slovensku je pozornosť najviac zameraná na pracovníkov pamiatkových úradov, najmä na nových pracovníkov, ktorí prichádzajú z profesií spojených s kultúrnym dedičstvom. Základný program (moduly 1-8) je zostavený primárne pre túto cieľovú skupinu, ale súčasne je otvorený aj pre odborníkov so skúsenosťami v oblasti stavebného dedičstva. Odporúčala by som ponúknuť cieľovým skupinám špecifický obsah a vzdelávací výstup s možnosťou výberu jednotlivých častí v rámci modulu.

Základný program je ukončený záverečným workshopom, na ktorom sa všetci stretnú. Je dôležité, aby sa ho zúčastnili aj architekti, reštaurátori a aj ľudia so skúsenosťami z praxe. Takto budú môcť všetci spoločne stráviť čas v multidisciplinárnom a komplexnom prostredí stavebného dedičstva.

Takéto záverečné stretnutie vo forme interaktívneho workshopu napomôže lepšiemu premosteniu teoretického a praktického vzdelávania a motivuje účastníkov k vysloveniu otázok a ich potrieb.

V nastavbovom module získajú remeselníci základnú predstavu o historických objektoch, princípoch a materiáloch v oblasti stavebného dedičstva. Okrem toho, že zistia, že všetky jednotlivé profesie prakticky spolupracujú, uvedomia si aj to, aké sú remeslá v tomto sektore dôležité.

Pre súkromných vlastníkov je určený samostatný modul. Hodnoty a vnímaná kvalita historických objektov si získajú nové a potencionálne publikum a zvýšia ich povedomie o stavebnom dedičstve.

Nakoľko súkromní vlastníci sú dobrými multiplikátormi kultúrneho dedičstva, je toto veľmi inovatívny prvok vo vzdelávacom programe.

Špeciálne moduly sa venujú metódam reštaurovania a obnovy stavebného dedičstva.

Je dôležité osloviť remeselníkov s praktickými skúsenosťami v oblasti ochrany kultúrneho dedičstva a priblížiť im spoločné koncepcie a vedecké metódy v tejto oblasti.

Doplnila by som otvorené vzdelávacie bloky, ktoré by sa venovali novým otázkam a témam priamo na mieste (exkurzie).

Otázka č. 4:

Sú moduly a jednotky zostavené v súlade s predpokladanými nárokmi na priebežné dopĺňanie vzdelávania jednotlivých cieľových skupín? Zodpovedajú požiadavkám, ktoré boli zistené počas dotazníkového prieskumu?

Áno

Skôr áno

Neviem

Skôr nie

Nie

Komentár /odporúčanie hodnotiteľa:

Navrhnutý vzdelávací program ponúka v rozsiahlom množstve neformálnych aktivít a podujatí (najmä NGO a dobrovoľníckych) interdisciplinárny a odborne koordinovaný prístup k stavebnému dedičstvu.

Aby sa zabezpečilo kvalitné vzdelávanie a získanie praktických zručností, ako aj teoretických vedomostí v správnom pomere, je potrebné dôsledne špecifikovať požadovanú kvalifikáciu lektorov a prednášajúcich.

Výsledky dotazníkového prieskumu boli zohľadnené pri zostavovaní základného programu, kde sú obľúbené témy, ako materiály a technológie, metódy výskumu a dokumentácia, hlavnými modulmi a témami vzdelávacieho programu.

Otázka č. 5:

Umožňujú navrhované bloky v jednotlivých vzdelávacích moduloch pokryť predpokladané potreby ďalšieho vzdelávania v primeranom rozsahu a forme?

Áno

Skôr áno

Neviem

Skôr nie

Nie

Komentár /odporúčanie hodnotiteľa:

V rámci programu sú navrhnuté 2 až 3-dňové vzdelávacie bloky, čo zodpovedá potrebám účastníkov, ktoré špecifikovali v dotazníkoch.

Otázka č. 6:

Je praktické a teoretické vzdelávanie v navrhovanom systéme vyvážené?

Áno

Skôr áno

Neviem

Skôr nie

Nie

Komentár /odporúčanie hodnotiteľa:

Viac menej je vyvážené.

Program sa skladá z teoretickej a praktickej časti. Keď porovnáme počet hodín, tak čo sa týka seminárov a prednášok prevažujú teoretické časti.

Možno by pomohlo, keby bol lepšie popísaný rozdiel medzi seminárom a prednáškou, čím by sa mohol tento rozdiel vyrovať.

V opačnom prípade by som zvýšila podiel praktických cvičení, aby mohli frekvencianti pracovať na virtuálnych a aj reálnych projektoch a mohli byť hodnotení aj na základe reálne vykonanej práce.

Otázka č. 7:

Je časová dotácia pre zvolené moduly primeraná očakávaným potrebám a cieľom celoživotného vzdelávania?

Áno

Skôr áno

Neviem

Skôr nie

Nie

Komentár /odporúčanie hodnotiteľa:

Ťažko zhodnotiť.

Program ponúka možnosti v rámci celoživotného vzdelávania, či už nováčikom, alebo aj profesionálom, na ich odborný rast, ako aj kariérny rozvoj.

Výzvou však je presvedčiť o užitočnosti a výhodách vzdelávania nielen tých, čo sa chcú vzdelávať, ale aj zamestnávateľov a podnikateľov. Je dobré, keď zamestnávateľ zaplatí zamestnancovi účasť na základnom vzdelávacom programe v dĺžke 3-12 dní. Na to, aby ste presvedčili živnostníkov a remeselníkov o potrebe vzdelávania, potrebujete mať presvedčivé argumenty o jeho výhodách a kvalifikácii, ktorú môžu získať účasťou na vybraných vzdelávacích blokoch.

Vo vzdelávacích výstupoch je potrebné jasne zdefinovať kľúčové kompetencie, ktoré získa jednotlivec alebo daná cieľová skupina po absolvovaní vzdelávania - tak, ako je to napísané pre súkromných vlastníkov a remeselníkov v oblasti stavebného dedičstva.

(Poznámka prekladateľa: Kompetencie sú súčasťou Learning Outcomes, ktoré boli hodnotiteľovi následne poskytnuté).

Otázka č. 8:

Využíva navrhovaný systém zodpovedajúce a optimálne formy výuky?

Áno **Skôr áno** Neviem Skôr nie Nie

Komentár /odporúčanie hodnotiteľa:

Podporou interakcie na hodinách a seminároch.

Využívaním interaktívnych prostriedkov v online vzdelávacích formátoch.

Otázka č. 9:

Umožňuje navrhovaný systém pružne reagovať na nové témy a potreby jednotlivých cieľových skupín?

Áno Skôr áno Neviem Skôr nie Nie

Komentár /odporúčanie hodnotiteľa:

Možnosť voľného výberu blokov v rámci modulov vytvára flexibilný a otvorený systém. Systém je tak otvorený zmenám a korekciám, ktoré je možné zrealizovať po ukončení pilotného vzdelávania a vyhodnotení prvých skúseností.

Otázka č. 10:

Dá sa považovať navrhovaný systém/model za dlhodobu udržateľný?

Áno **Skôr áno** Neviem Skôr nie Nie

Komentár /odporúčanie hodnotiteľa:

V súčasnosti je systém postavený tak, že je možné pridávať nové bloky, alebo ich vynechať a reagovať tak na nové výzvy a potreby.

Prípadné ďalšie komentáre

Program ponúka možnosť exkurzií a výučby priamo v teréne. Odporúčala by som zostaviť zoznam budov a objektov, ktoré reprezentujú rôzne typy - či už čo sa týka obsahu, aplikácie a spôsobu riešenia problémov. Takýmto spôsobom by bolo možné prezentovať na konkrétnych príkladoch regionálne rozdiely a/alebo podobnosti.

Dotazník hodnotiteľa

Hodnotenie navrhovaného modelu celoživotného kontinuálneho vzdelávania
v oblasti pamiatkovej starostlivosti

Projekt: International Cooperation for Professional Training in Heritage Conservation - Heritage Train

Hodnotiteľ: **Miloš Drdáký**

Celkové hodnotenie navrhovaného modulového systému

Otázka č. 1:

Zodpovedá navrhovaný systém súčasným potrebám a možnostiam, resp. podmienkam a je vhodným nástrojom pre ďalšie vzdelávanie v oblasti pamiatkovej starostlivosti?

Áno

Skôr áno

Neviem

Skôr nie

Nie

Komentár /odporúčanie hodnotiteľa:

V úvodnom texte sa projekt prezentuje ako „built Heritage conservation“. V dotazníku je slovo „built“ vynechané. Ak by sa nejednalo o stavebné kultúrne dedičstvo, potom by systém nepokrýval súčasné potreby, ale je to asi iba chyba z nedôslednosti. Program sa okrajovo dotýka súčasných globálnych tém, ktorým by mohlo byť venovaných viac času. Časová dotácia prieskumom a preto je vhodným nástrojom pre ďalšie vzdelávanie v oblasti pamiatkovej starostlivosti.ia pôsobí niekde schematickým dojmom – napr. je rovnaká pre kameň ako pre drevo/sklo/kovy dohromady. Pomohli by krátke anotácie obsahu predmetov, ktoré by upozornili na duplicity aj na chýbajúce časti. Návrh však zodpovedá požiadavkám, získaným obdivuhodne rozsiahlym prieskumom a preto je vhodným nástrojom pre ďalšie vzdelávanie v oblasti pamiatkovej starostlivosti.

Otázka č. 2:

Je navrhnutý systém zostavený prehľadne a zrozumiteľne?

Áno

Skôr áno

Neviem

Skôr nie

Nie

Komentár /odporúčanie hodnotiteľa:

Prípadní záujemcovia by určite uvítali krátke anotácie predmetov pre orientáciu pri výbere modulu.

Otázka č. 3:

Umožňuje navrhovaný systém rozvíjať a uspokojovať profesne orientované ďalšie vzdelávanie pre vybrané cieľové skupiny?

Áno

Skôr áno

Neviem

Skôr nie

Nie

Komentár /odporúčanie hodnotiteľa:

Náplň programu možno len odhadovať len z názvov jednotlivých predmetov, ktoré môžu mať rôzny obsah. Zdá sa, že program je v niektorých častiach koncipovaný hodne akademicky. Podľa mojich skúseností pracovníci pamiatkovej starostlivosti viac oceňujú praktické informácie, väčšinou podávané formou „prípadových štúdií“ a praktických príkladov.

Otázka č. 4:

Sú moduly a jednotky zostavené v súlade s predpokladanými nárokmi na priebežné dopĺňanie vzdelávania jednotlivých cieľových skupín? Zodpovedajú požiadavkám, ktoré boli zistené počas dotazníkového prieskumu?

Áno

Skôr áno

Neviem

Skôr nie

Nie

Komentár /odporúčanie hodnotiteľa:

Náplň programu je veľmi široká a neviem odhadnúť, ako je v súlade s potrebami jedincov, ktorí budú zahŕňaní do cieľových skupín, pretože aj cieľové skupiny predstavujú veľmi nekoherentné množiny. Záujemcovia budú zvažovať, čo je pre nich prínosné aj z hľadiska času, ktoré vzdelávaniu venujú. Môžu byť samozrejme zamestnávateľovi nútení, ale to asi nie je to pravé. Časové nároky budú určite zvažovať, čo je vidieť aj z veľkého percenta preferencií víkendových kurzov.

Otázka č. 5:

Umožňujú navrhované jednotky v jednotlivých vzdelávacích moduloch pokryť predpokladané potreby ďalšieho vzdelávania v primeranom rozsahu a forme?

Áno Skôr áno Neviem Skôr nie Nie

Komentár /odporúčanie hodnotiteľa:

Na túto otázku odpovedajú moje reakcie v predchádzajúcich otázkach.

Otázka č. 6:

Je praktické a teoretické vzdelávanie v navrhovanom systéme vyvážené?

Áno Skôr áno Neviem Skôr nie Nie

Komentár /odporúčanie hodnotiteľa:

Z programu neviem odhadnúť, kde všade, okrem označenia hands-on, budú prebiehať nejaké praktické ukážky, prezentácie alebo cvičenia. Na prvý pohľad ide skôr o teoretické vzdelávanie. Možno označenie „workshop“ je myslené na praktické cvičenie – z názvu predmetu to nevyplýva.

Otázka č. 7:

Je časová dotácia pre zvolené moduly primeraná očakávaným potrebám a cieľom celoživotného vzdelávania?

Áno Skôr áno Neviem Skôr nie Nie

Komentár /odporúčanie hodnotiteľa:

Ako som už uviedol vyššie, niektoré časové dotácie môžu byť nevyvážené. Rovnako môže dochádzať k duplicitám alebo naopak k medzerám v zameraní. Ale v súhrne tieto kritické poznámky zámer a kvalitu návrhu programu neznižujú.

Otázka č. 8:

Využíva navrhovaný systém zodpovedajúce a optimálne formy výuky?

Áno

Skôr áno

Neviem

Skôr nie

Nie

Komentár /odporúčanie hodnotiteľa:

V návrhu, okrem poznámky o možnosti on-line výučby, nie je forma výučby podrobnejšie popísaná. Možno by jednotlivé označenia (lecture a pod.) mohli byť čo sa týka formy špecifikované.

Otázka č. 9:

Umožňuje navrhovaný systém pružne reagovať na nové témy a potreby jednotlivých cieľových skupín?

Áno

Skôr áno

Neviem

Skôr nie

Nie

Komentár /odporúčanie hodnotiteľa:

Podľa úvodného prehľadu by to systém mal umožňovať. Riadenie projektu ale nie je podrobne popísané.

Otázka č. 10:

Dá sa považovať navrhovaný systém/model za dlhodobu udržateľný?

Áno

Skôr áno

Neviem

Skôr nie

Nie

Komentár /odporúčanie hodnotiteľa:

Čokoľvek predpovedať v systéme vzdelávania je veľmi neisté, ale model by mohol vydržať. Asi by bolo múdre naplánovať nejaké vyhodnotenie po cca 3-5 rokoch a navrhnuť potrebné adaptácie.

Prípadné ďalšie komentáre

EVALUATION FORM

Evaluation of the proposed model of life-long learning in the field of heritage conservation.

Project: International Cooperation for Professional Training in Heritage Conservation - Heritage Train

Name of the evaluator: Ing. arch. Viera Dvořáková, PhD.

Question 1:

Does the outlined training system correspond to the current needs, possibilities and conditions?

Is it a suitable tool for professional training in the field of monument care?

YES **RATHER YES** NA/not applicable RATHER NO NO

Evaluator's comment/recommendation:

The proposed system basically covers the needs arising from the expectations of the designated target groups participating in the restoration processes of the monuments. Education system is clearly designed so that individual professions and target groups have the opportunity to familiarize themselves not only with what belongs to their sphere of activity but also with what is the task of various other disciplines which they must follow and enforce. Since such a complex system of training for the affected professions is not offered in Slovakia, the proposed system is really essential. However, when preparing it, it is necessary to pay attention to the fact that different professions have different priorities regarding the topics and therefore often have different understandings of individual goals and also often use different terminology. This is even more evident when interpreting from and into English (nowadays being a sensitive issue in Slovakia). I assume that this might affect the training system and result in corrections and modifications of the designed curriculum in the future as soon as the system is being launched.

Question 2:

Is the outlined system arranged in a clear and understandable way?

YES RATHER YES NA/not applicable RATHER NO NO

Evaluator's comment/recommendation:

Even if the system seems complicated at first glance, its construction is clear and understandable. Comprehension can be made difficult by the used English terminology - e.g. "care and protection" would perhaps be better replaced by the expressions "conservation and

restoration". (e.g. U17.P2)

Question 3:

Does the outlined training system support and satisfy the professionally oriented training for the specific target groups?

YES

RATHER YES

NA/not applicable

RATHER NO

NO

Evaluator's comment/recommendation:

Yes, the system has all the prerequisites for it.

Preservationists have a strong need to become familiar with historical materials and technologies. Although they have to work with them, they have gained only a little or even no knowledge about it during their university studies.

Although the project focuses on three countries from the same Central European region, attention must be paid to regional differences not only in materials and constructions, but also in technologies. It should also be noted that nowadays the methods and methodologies of monument protection are discussed globally. It is therefore not possible for an individual to follow all substantial trends in such a way as to avoid incorrect interpretation or direction (especially with limited language skills).

Education will facilitate access to many issues and help to search for and apply scientifically proven methods and methodologies.

I also consider the need to distinguish between individual target groups when setting up individual moduls to be a problem. For example, in the case of M1, the participation of experienced craftsmen and owners is assumed, therefore too much time is calculated for some parts of the theoretical (U1) and legislative (U2) blocks. Basic information in these areas would be enough for them, they certainly do not need to go in depth. Although, on the other hand, we have such an experience that when the owners start studying the questions of the methodology of monument protection, they explain it in their own way and only look for arguments in favour of their own solution, which is rejected by the authorities. For owners, practical demonstrations focused on specific maintenance and damage prevention are certainly more important since today one of the advertising slogans in the construction industry is "maintenance-free". In this respect, the special M1 module is a suitable basis designed especially for them.

Question 4:

Are the modules and units designed in accordance with the anticipated demands for life-long learning of the specific target groups? Do they correspond to the needs and requests that emerged from the questionnaire survey?

YES RATHER YES NA/not applicable RATHER NO NO

Evaluator's comment/recommendation:

It will be necessary to take into account the different special training needs of some target groups - e.g. preservationists (civil servants in Slovakia) undoubtedly need a greater volume of training in legislation, not only in monument legislation, but also in the Act on Administrative Procedure, the Construction Act, etc. On the other hand, in case of owners, it will be necessary to focus on understanding those values of the property they manage, which are not initially evident, or in their understanding, there are no values. I did not notice this aspect in the program.

Question 5:

Do the outlined units in the specific education modules cover the expected needs of professional training in a corresponding scale and amount?

YES RATHER YES NA/not applicable RATHER NO NO

Evaluator's comment/recommendation:

Following the previous comments, it will be necessary to think about time modifications in some cases, in simple terms, less theory especially for owners and more practical demonstrations and workshops.

Question 6:

Is the amount of theoretical and practical education in balance?

YES **RATHER YES** NA/not applicable RATHER NO NO

Evaluator's comment/recommendation:

In general, yes. When examining in more detail from the position of individual target groups, I consider it necessary (as I mentioned above) in some areas to apply less theory in favour of practical demonstrations and exercises.

Question 7:

Does the time allocation of outlined modules/units correspond to the expected needs and goals of life-long learning?

YES **RATHER YES** NA/not applicable RATHER NO NO

Evaluator's comment/recommendation:

At this stage it seems appropriate, but it should be assumed that corrections will be necessary in the future.

Question 8:

Does the outlined training system make use of corresponding and optimal education forms?

YES **RATHER YES** NA/not applicable RATHER NO NO

Komentář / doporučení hodnotitele:

Question 9:

Is the outlined system able to respond to the new topics and needs of the specific target groups in a flexible way?

YES RATHER YES **NA/not applicable** RATHER NO NO

Evaluator's comment/recommendation:

However, I suppose it is possible. Competent and experienced lecturers will be a crucial factor.

Question 10:

Could the outlined system be considered a sustainable model?

YES RATHER YES NA/not applicable RATHER NO NO

Evaluator's comment/recommendation:

I cannot evaluate this from the proposed model since I am not aware of long-term funding sources. Perhaps it would be appropriate to address this type of education as an interdisciplinary one. Another solution could be that completion of some educational/training moduls would be recommended for prepared or intended specialisations within the Chamber of Civil Engineers and Architects, or for holders of certificates for carrying out historical research.

Any further comments?

- Ad participants of the training:

I would recommend adding the decision-makers (i.e. relevant departments of the Ministry of Culture and members of the cultural committee of the Slovak Parliament to the group of local and regional self-governments.

Despite the fact that restorers and their professional chamber in Slovakia do not respond to this topic, it is not not possible to avoid them.

- Ad modules:

I believe that the proposed system will allow flexible handling of blocks according to the needs of individual groups of participants and makes the system more variable.

- Ad several general topics:

It is a request to lecturers: it is necessary to focus attention on regional aspects in the field of the development of architecture and art, the use of typical materials and techniques

- In module M7, in parts U9 and U10, I draw attention to important special material for solving urban issues in protected areas - these are the principles of monument protection. Clearly, education in this area is necessary, useful and should be started as soon as possible.

EVALUATION FORM

Evaluation of the international module of life-long learning
in the field of heritage preservation.

The project funded by Erasmus+, entitled: International Cooperation for Professional Training in Heritage Conservation – Heritage Train

Name of the evaluator: prof. Koenraad Van Balen, University of Leuven, Belgium

Question 1 :

Does the outlined training system *correspond to the current needs, possibilities and conditions?* Is it a *suitable tool* for professional training in the field of monument care?

YES RATHER YES NA/not applicable RATHER NO NO

Comments/ recommendations of the evaluator: Rather Yes

I am convinced that there are training needs for the various target groups in the format of lifelong learning allowing for regular updates and to create an environment of mutual understanding between the different target groups mentioned, considering the interdisciplinary nature of the preservation of cultural heritage.

While not explicitly mentioned in the title of the proposed training, the way the survey has been done (as far as I can understand from exchanges, the PowerPoint presentation) is merely targeting the conservation & restoration of historic buildings. This seems justified by the profile of the organisations involved in the implementation and as existing course or educational modules at those organisations are inputted in the implementation of the proposed program. It therefore may overlook the intangible heritage perspective of the craftsmanship involved in the program.

It is advised to be very clear on the scope of the program to avoid misunderstandings. As an overall comment, I should say that various items in the program are ambitious regarding the time allocated for certain topic. It may help to rather join the number of hours for each unit within a module rather than assigning specific hours for each part of a unit. This would give some flexibility in allocation of hours.

For M8: I would only accept participants that went through the previous 7 modules, no other “experienced” people as preliminary jointly shared information is highly contributing to the outcome of group work and seminars.

It could be considered to enlarge the potential outcome of learning efforts to give groups some homework in between sessions, so participants can (digitally) interact with each other meanwhile, seek information by themselves and also maybe identify specific solutions or approaches of their own region, knowledge which can later on be shared with others.

M10 U23-U26: I would suggest to refer in the title as well to restoration aside conservation!

Considering some of the introductions given at each group of modules (e.g. *others are recommended to take modules M3 and M4 firstly*) it may: it would be good to draft a few trajectories for a specific type of audience. It may also help to have a better understanding about the variety in the audience that is targeted at the same time.

I also think that private owners (could be extended to heritage building managers? Could be extended to non-private owners?) should get some more general introductions (theory, legal) but also better understanding of the required interactions with other players/stakeholders. Involving them in some of the groups' activities of the other courses may also help to bring in their own perspective towards the "professionals" and administrators.

Experience in Flanders has also shown that improving (preventive) conservation benefits from facilitating the interaction and sharing of information between owners/managers (see them as a community) which helps them to find solutions based on shared needs and experiences. So part of the course for owners/managers could focus on that.

Question 2:

Is the outlined system arranged in a *clear and understandable* way?

YES **RATHER YES** NA/not applicable RATHER NO NO

Comments/ recommendations of the evaluator: RATHER YES

See comments above which could help to improve.

Particularly outlining "learning" paths for different profiles could help; also clarifying clearly which modules or units are compulsory prerequisites for a certain module or unit. This would also strengthen and clarify the lifelong learning nature of the course.

Question 3:

Does the outlined training system *support and satisfy* the professionally oriented training for the specific target groups?

YES	<u>RATHER YES</u>	NA/not applicable	RATHER NO	NO
<p>Comments/ recommendations of the evaluator:</p> <p>YES, seems so, based on the surveys presented. However it may also be interesting after a short time to seek input from less obvious profiles, question more systematically the variety of actors involved, not to forget even the communities that live in the environment or may be involved in keeping the historic buildings alive and well maintained.</p>				
<p>Question 4:</p> <p>Are the modules and units designed in accordance with the <i>anticipated demands</i> for life-long learning of the specific target groups? Do they correspond to <i>the needs and requests</i> that emerged from the questionnaire survey?</p>				
YES	<u>RATHER YES</u>	NA/not applicable	RATHER NO	NO
<p>Comments/ recommendations of the evaluator: RATHER YES</p> <p>(see comments supra)</p>				
<p>Question 5:</p> <p>Do the outlined units in the specific education modules cover the expected needs of professional training in a <i>corresponding scale and amount</i>?</p>				
YES	<u>RATHER YES</u>	NA/not applicable	RATHER NO	NO
<p>Comments/ recommendations of the evaluator: RATHER YES</p> <p>The input from the questionnaires and survey has been taken on board, but it may appear after a certain time that other (related needs) were not covered by the survey and questionnaire. In that respect a thorough analysis of processes on the ground, identifying challenges, bottle necks, all actors involved could help to have a better response to the ever evolving needs. It may also help to monitor the impact of the course offered and followed.</p>				
<p>Question 6:</p> <p>Is the amount of <i>theoretical and practical education in balance</i>?</p>				

YES	<u>RATHER YES</u>	NA/not applicable	RATHER NO	NO
<p>Comments/ recommendations of the evaluator:</p> <p>YES, I think so but I would suggest strengthening the aspect of making groups, allow them to work together “over” different Units and Modules and include the possibility to do homework which is shared with a larger group. Groups should preferentially include different skills and profiles.</p>				
<p>Question 7:</p> <p>Does the <i>time allocation</i> of outlined modules/units correspond to the expected needs and goals of life-long learning?</p>				
YES	<u>RATHER YES</u>	NA/not applicable	RATHER NO	NO
<p>Comments/ recommendations of the evaluator:</p> <p>YES - in line with expectations of the people involved in the survey</p>				
<p>Question 8:</p> <p>Does the outlined training system make use of corresponding and optimal <i>education forms</i>?</p>				
YES	<u>RATHER YES</u>	NA/not applicable	RATHER NO	NO
<p>Comments/ recommendations of the evaluator: RATHER YES</p> <p>See comments above: homework and self-learning (even in group) could be included.</p>				
<p>Question 9:</p> <p>Is the outlined system <i>able to respond</i> to the new topics and needs of the specific target groups in a <i>flexible way</i>?</p>				
YES	<u>RATHER YES</u>	NA/not applicable	RATHER NO	NO
<p>Comments/ recommendations of the evaluator: RATHER YES</p> <p>See suggestions and comments supra</p>				

Question 10:

Could the outlined system be considered a sustainable *model*?

YES

RATHER YES

NA/not applicable

RATHER NO

NO

Comments/ recommendations of the evaluator: RATHER YES

It makes use of existing courses at different institutes which increases the sustainability; all depends also on the “market” which means the number of potential participants which on its turn may depend on the amount of external “pressure” that exist on them to follow training (e.g. training requirements imposed by owners, managers, authorities to be allowed to work)

Any further comments?